

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiariorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

655. Qualiter Legatus de latere possit collationem beneficii committere
alteri.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](#)

De Collatoribus inferioribus.

2

quia iuris p. sed quia litigiosa. Quin & si haberet specialiter potestatem conferre litigiosa, non posse adhuc conferre litigiosa iuris p. laicalis (idem videtur de jure p. mixto) propter prejudicium laici, cui salvum manet jus presentandi lice finita, tanquam verius censet Garc. n. 61.

Questio 655. Qualiter Legatus de latere possit collationem beneficij committere alteri?

Respondeo: Etsi non possit alicui in genere, aut etiam in specie facere potestatem, ut beneficiorum resignationes recipiat, & ea personis idoneis conferat; potest tamen alicui committere receptionem resignationis, & postquam illa recepta est, eidem committere, ut personæ idoneæ conferat. Laym. ad c. delibera. de off. leg. §. prohibemus. n. 3. & 4. Pirk. de off. leg. num. 26. Verum de eo, quid possit Legatus circa resignationes recipiendas, item unienda beneficia, & alia suis locis agetur: vide tantisper Barb. juris Ecc. l. 1. c. 5. n. 61.

Questio 656. A quo tempore Legatus de latere conferre possit beneficia?

Respondeo: posse eum id à die, quo Urbem Regem est, & ad eam redit; ab illo enim punto, & toto illo tempore (quod idem est de Nuncio) Legatus est, & legatione fungitur; Argumento l. vero. ff. de off. proconsulis. habetque iurisdictionem voluntariam, etiam quodad exercitium, quod refertur collatio beneficiorum) etsi non habeat contentiosam, saltem quodad exercitium. Castrop. loc. cit. p. 26. num. 19. & 20. citans Azor p. 2. l. 5. c. 27. q. 6. addatque conta Azor l. 6. c. 25. q. 12. idem esse de institutione, & confirmatione, & quod, licet hæc fieri nequeant sine cognitione causa, dum tenetur instituens & confirmans electorum & presentatorum vitam & literaturam examinare; hac tamen cognitio, & exploratio fieri possit absque strepi tu judiciali ad sui plenam informationem, nullo apparente contradictorie; præterquam quod talis cognitio & informatio fieri possit ab eo, in provincia, institutio vero & confirmatio extra. citat Garc. p. 5. c. 2. n. 141.

Questio 657. An, & qualiter valeat collatio à Legato facta ei, qui tacet se habere aliud beneficium?

Respondeo: esse subreptitiam, & nullam non fecusacilla, quæ sic facta esset à Papa. c. collatio. de off. leg. in 6. Pirk. tit. eod. num. 27. Barb. juris Ecc. l. 1. c. 5. num. 49. citans Staphilæum de lit. gratia. tit. de pot. leg. num. 38. Menoch. de arb. cas. 20. num. 50. Rebuff. &c. Cujus contrarium est in aliis inferioribus Collatoribus, qui si beneficia conferant, opus non est, ut beneficij prius jam habiti mentio fiat, licet prius dimitti debeat, si est incompatibile cum secundo. Pirk. loc. cit. Barbos. nu. 50. citans Felin. in c. ad aures. de rescrip. num. 15. Selv. p. 3. q. 25. & aliquor Rota decis. Ratio hujus dispartatis est; tum quia potestas Legatorum in hac parte est quasi extraordinaria, & superinducta, alisque collatoribus præjudicans, id est restringenda, ut Pirk. tum quia ordinarius magis deliberatus est, & cerrus in beneficis, quæ ad suam provisionem spectant, quam Papa in beneficij totius orbis, vel Legatus respectu totius sua provinciæ; ac proinde in Ordinario subreptio non præsumitur,

sicut in Papa & Legato, qui non sic subditos noto habent, sicut Ordinarius, adeoque nec ita notum habent, qualia beneficia clerici singuli possideant, sicut Episcopus. Quod si tamen motu proprio Legatus à latere conferret beneficium, non facta mentione prioris jam habiti, cum hac clausula: motu proprio: in literis collationis expressa, probabilius validam esse collationem, sicut etiam in eo casu valida est collatio Papæ; quin & Ordinarii, quo deterior esse non debet Legatus, censet Pirk, citans Gl. Laym. & Barbos, in cit. c. collatio. (in quo etsi sermo sit de solo Papa, non tamen Legatus excluditur) idem tenet Barbos, juris Ecc. l. 1. c. 5. nu. 51. citans Mandos. in reg. 16. q. 8. num. 3. Abb. in c. rati. n. 1. de etat. & qual. contra Jo. Monach. Lap. Anch. &c. censentes non posse Legatum conferre beneficium cum clausula: motu proprio: absque eo, quod de alio in gratia mentio fiat.

Questio 658. Quid possit Legatus à latere in commendandis Ecclesiis?

Respondeo primò: illum posse beneficia parochialia commendare ad tempus, nimirum ad 6. meses; quia id juris & potestatis habet Episcopus. Barb. juris Ecc. l. 1. c. 5. num. 53. citans Gamb. de pot. leg. l. 4. num. 143. & Azor p. 2. l. 5. c. 29. q. 6. poteritque finito primo semestri, si adhuc duret eadem necessitas, vel utilitas, hujusmodi beneficia per aliud semestre commendare. Barb. ibid. citans Gl. in c. nemo. de elect. in 6. Gonz. gl. 188. n. 35. Azor ubi ante num. 7. aitque id procedere, licet hæc beneficia ad Papam devoluta essent; quia & hæc conferre potest. citat pro hoc Azor q. 13. Rebuff. in pr. tit. de commend. num. 56.

2. Secundò, neque parochiale, neque aliud beneficium commendare potest in perpetuum, nisi hoc specialiter habeat in facultatibus; beneficia enim commendare ad vitam commendatarii, est solius Papæ. Barb. loc. cit. num. 59. citans Gamb. l. 4. n. 162. Garc. p. 4. c. 4. num. 23. Mandos. reg. 32. q. 7. num. 5. contra Zechum de benef. & pension. c. 7. num. 2.

3. Tertiò, neque potest Ecclesiæ regulares commendare secularibus, aut è converso. Barb. loc. cit. num. 60. citans Azor q. 9. Gamb. nu. 197. etsi dicat Azor solere; tamen in facultatibus (intellige extraordinariæ) concedi solitis Nuncio contineri, ut possit commendare regularia secularibus, & contra.

Questio 659. In ordine ad præixin interpretandi facultates quodad collationem beneficiorum, dari quandoq; solitas Nuncius alias missis cum potestate Legatis de latere; Quanam beneficia vi talis facultatis conferre adhuc nequeant, dum ea concederetur in illa forma, in qua concedi solere Nuncius Hispania referrunt Castrop. & Garc. nimis ut quecumque beneficia Eccles. simplicia in Hispania existentia extra Metropolitanas, Cathedrales & alias Collegiatas Ecclesiæ per obitum illorum ultimorum possessorum extra Curiam Romanam vacatura, modo illa alia quam reservatione mensum reservata non fuerint, & cuiuslibet earum fructus, redditus & proventus, etiam ratione personalis residencia percipi solitus, ac distributiones quotidiana.

B b 3

na 24